

Decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos

Bespreking
Commissie Leefmilieu
25/2/2014

Doel

Geïntegreerd beheer van natuur
gaat over
een **efficiëntere en effectievere** inzet van middelen
om
meer natuur te realiseren
door **samenwerking**
(tussen beheerders onderling en met ANB).

Alle natuur
1 type beheerplan
Toegankelijk voor iedereen

Vrijwillig waar kan, verplicht als het moet
Ambitie stimuleren
Opvolging realisaties

Krachtlijnen

■ Vereenvoudiging

- ⌘ Eén type beheerplan, één statuut voor natuurterreinen
- ⌘ Eigenaars (private en openbare) worden gestimuleerd ikv realisatie IHD
- ⌘ Vervangen van figuur natuurrichtplan door flexibelere managementplannen (binnen en buiten SBZ)

■ Stimulerend beleid

- ⌘ Financiering: hogere ambitie beter ondersteund
- ⌘ Gelijke vergoeding voor gelijke inspanning
- ⌘ Proces Managementplan gebaseerd op : vrijwillig waar mogelijk, verplicht waar nodig
- ⌘ Zoekzone: vooruitgang interessanter dan stilstand

■ Planmatige en programmatische aanpak IHD

- ⌘ Taakstelling 2020
- ⌘ Beheer én milieu
- ⌘ Overleg verankerd

Krachtlijnen

■ Integratie regelgeving (decreet natuurbehoud en bosdecreet)

- ⚡ Procedures: minder en korter → Administratieve vereenvoudiging
- ⚡ Planmatig en specifiek → Kostenbesparend
- ⚡ Meer focus en samenwerking → Effectieve resultaten tellen

→ Meer kwaliteitsvolle natuur

Resultaten

■ Voorliggend wijzigingsdecreet (decreet natuurbehoud en bosdecreet : integratie fase 1)

■ In opmaak:

- ⚡ BVR Instandhoudingsbeleid (zoekzones en managementplan Natura 2000)
- ⚡ BVR beheerplannen en erkenning reservaten
- ⚡ BVR criteria duurzaam natuurbeheer
- ⚡ BVR subsidies

■ Vervolg: Integratie fase 2 : volledige integratie decreet op natuurbehoud en bosdecreet o.a.:

- ⚡ Vergunningenbeleid
- ⚡ Voorkooprecht
- ⚡ Technisch beheer openbare domeinen

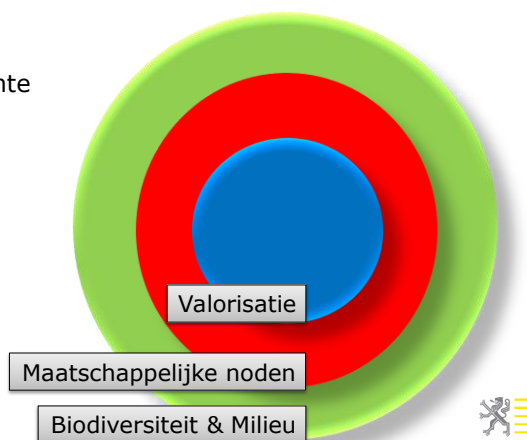
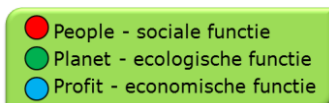

Geïntegreerd beheer van natuur

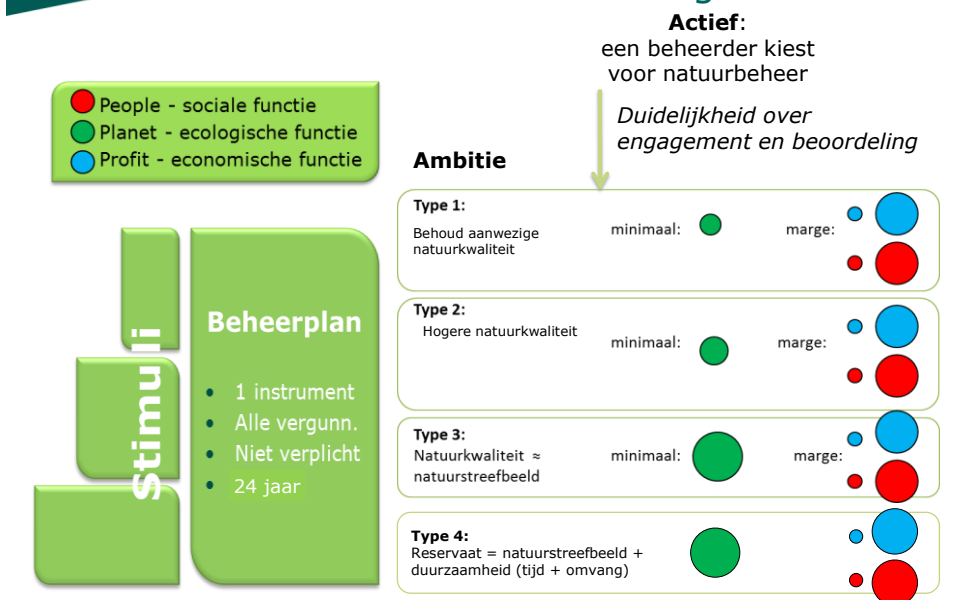

Geïntegreerd beheer

- Biodiversiteit = natuurlijk kapitaal
- Breed gamma aan ecosystemendiensten = rente

Geïntegreerd beheer

Geïntegreerd beheer

- Het beheer wordt geregeld in 1 soort instrument: het **natuurbeheerplan**.
 - Verschillende terreintypes (bos, open ecotopen, park) kunnen in 1 beheerplan, maar een beheerplan met 1 terreintype kan ook.
 - Verschillende eigenaars en eigenaarscategorieën (openbaar, privé) kunnen in 1 beheerplan, maar een beheerplan voor 1 eigenaar kan ook.
 - Verschillende ambities kunnen in 1 beheerplan, maar een beheerplan met 1 ambitie kan ook.
- Inhoud: doelen voor 24 jaar + wijze van uitvoering
 - vrijstelling vergunningen ikv bos- en natuurdecreet + beperkte vrijstellingen vergunningen VCRO
- Een hogere ambitie wordt ondersteund door meer **subsidie** mogelijkheden.
- Integratie met beheerplan Onroerend Erfgoed

Geïntegreerd beheer

- Ambitieniveau is keuze, behalve minimaal type 2 vereist:
 - ☞ Openbare eigenaars
 - ☞ Privé: VEN en SBZ

- Beheerplan niet verplicht, behalve:
 - ☞ ANB
 - ☞ Openbare eigenaars → i.f.v. realisatie IHD
 - ☞ Beheerplan wel nodig → i.f.v. subsidies of reservaat

- Beheerplan
 - ☞ = werkinstrument
 - ☞ = verbintenis

- Toegankelijkheid
 - ☞ Principiële toegankelijkheid voetgangers
 - Terreinen openbare eigenaars + alle bossen + reservaten
 - ☞ Type 2, 3, 4: minimale toegankelijkheid
 - ☞ Toegankelijkheidsregeling

11

Natuurbeheerplan

5 delen:

- 1. Verkenningnota**

 - informeel overleg
 - mogelijke visie op hoofdlijnen wordt uitgewerkt
 - vertrouwen wordt opgebouwd
 - inventarisatie wordt vastgelegd
 - uitstapmogelijkheid wordt voorzien
- 2. Inventarisatierapport**

 - Enkel die elementen inventariseren die strikt noodzakelijk zijn voor uitwerken visie en bepalen & opvolgen van doelstellingen.
- 3. Streefbeeld**
- Visie uit de verkenningfase wordt uitgediept op basis van resultaten inventarisatie en verdere discussie.
- 4. Beheermaatregelen**
- Streefbeeld wordt omgezet in concrete deeldoelstellingen en/of concrete acties.
- 5. Opvolging**

 - Uitvoering beheerplan wordt geëvalueerd op basis van behaalde (tussen)resultaten en waar nodig bijgestuurd.
 - Monitoring draagt bij aan opvolging IHD

- Duidelijkheid voor betrokkenen
- Specifiekere afspraken per terrein
- Eenvoudiger beheerplan

12

Natuurbeheerplan

■ Verbeteringen ten opzichte van huidige beheerplannen:

- ☞ Transparanter →
 - Betere afstemming tussen beheerder en overheid in verkenningfase
 - Consultatie voorzien
- ☞ Op maat →
 - Dankzij verkenning enkel opmeten wat relevant is
- ☞ Eenvoudiger →
 - Werkinstrument voor de beheerder
 - Minder en eenvoudigere procedures beheerplan en subsidies
- ☞ Resultaatgericht →
 - Door 6-jaarlijkse evaluatie kan beheer sneller worden bijgesteld
 - Subsidies ondersteunen meer ambitie

13

Verloop Beheerplan

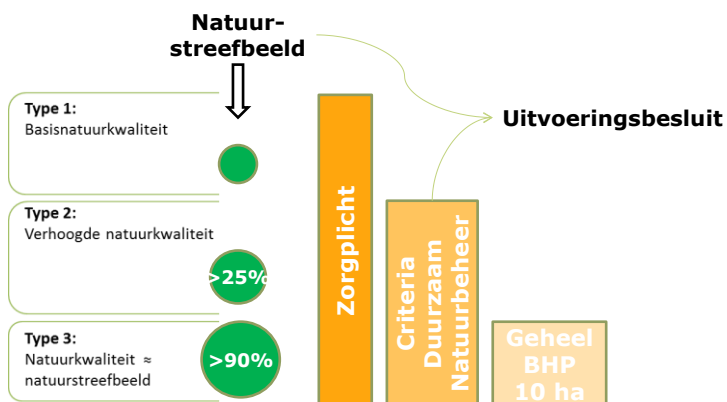

- Verbintenis, ook opeenvolgende eigenaars
- Opheffen beheerplan:
 - ☞ Door ANB: Bij niet uitvoeren BHP
 - ☞ Door eigenaar: eigen keuze
 - ☞ Subsidies stopzetten, terugvorderen i.f.v. niet-realisatie
- Indien essentieel ifv realisatie IHD → overname door andere beheerder of door ANB mogelijk

14

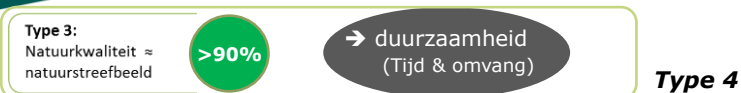
Beoordeling beheerplan

15

Reservaat

- Erfdienstbaarheid algemeen nut
- Engagement tot indienen nieuw bhp voor afloop huidige
- Toetsingskader ivf schaal en omvang → belangrijke bijdrage
- Beperkingen in agrarisch en landschappelijk waardevol agrarisch gebied:
 - ☞ Wel indien gronden weinig geschikt voor landbouwgebruik of geen aantasting agrarische structuur

Samenvatting Procedures

- **Natuurbeheerplan**
 - ☞ Goedkeuring
 - Minister: ANB-domeinen; ANB: alle andere (beroepsmogelijkheid bij minister)
 - ☞ Wijziging
 - Enkel bij wijziging doelen of impact op omgeving
 - Afstemming op managementplan Natura 2000: gekoppeld aan evaluatie beheerplan
 - uitbreiding
 - ☞ Opheffing
 - Door beheerder of door ANB → stopzetten/terugvorderen subsidies

- **Reservaat**
 - ☞ Erkenning → minister
 - ☞ Uitbreiding
 - ☞ Opheffing

- **Beroep bij minister tegen beslissingen ANB**

17

Financiering

- **Huidige financiering terreinbeheer wordt hervormd (niet: bebossing landbouwgronden, boscompensatiefonds,...)**

- **Financiële focus op realisaties:**
 - ☞ de opmaak van een natuurbeheerplan (behalve type I);

 - ☞ de uitvoering van de beheermaatregelen ter realisatie van een natuurstreefbeeld en de opvolging van de beheerdoelstellingen;

 - ☞ de aankoop van gronden die kadert binnen de realisatie van de natuurstreefbeelden van een erkend natuurreservaat (type 4);

 - ☞ de openstelling van een natuurterrein waarvoor een natuurbeheerplan werd opgemaakt en de aanleg van de infrastructuurwerken om de openstelling mogelijk te maken.

18

Visienota financiering

Ambitie	Beheer	Investering	Fiscaal	Aankoop	Opmaak bhp	Openstelling
1						X
2	Norm per ha	50%	X		X	X
3	Norm per ha	80%	X			
4		90%	X	X	X	X

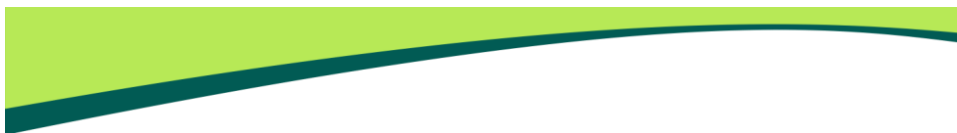
19

Overgangsbepalingen

- Huidige reservaten: Erkenning blijft behouden
- Huidige beheerplannen
 - ☞ Evaluatie en eventuele bijsturing binnen 6 jaar na goedkeuring decreet
 - ☞ In afwachting kunnen maatregelen uitgevoerd worden
- Uitbreidingsperimeter (Recht van voorkoop)
 - ☞ Buiten SBZ: evaluatie binnen de 3 jaar + herafbakening (IHD + Vlaams toetsingskader reservaten)
 - ☞ Binnen SBZ: groene bestemmingen → indien zoekzone: alle bestemmingen maar enkel binnen zoekzone
- Toegankelijkheidsregelingen: blijven behouden
- Natuurrichtplannen: bestaande blijven behouden
- Erkende terreinbeherende verenigingen: blijven behouden

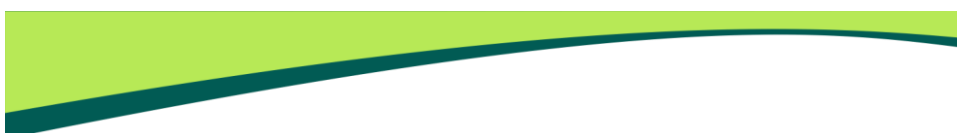
- Nieuwe werkwijze van kracht als 3 besluiten zijn goedgekeurd: beheerplannen, criteria, financiering

20

Het instandhoudingsbeleid

21

Doelstelling & principes

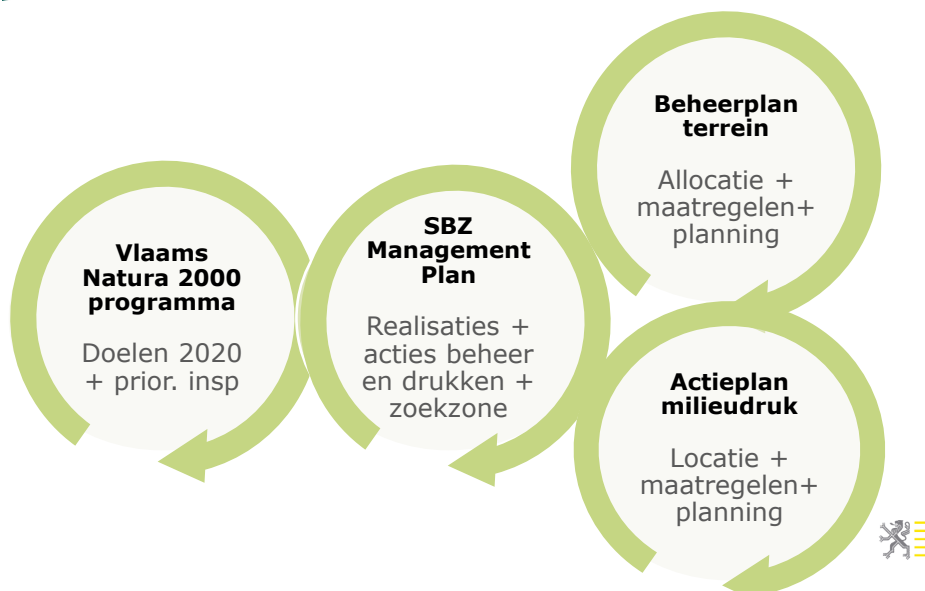
- Doelstelling: planmatige omkadering instandhoudingsbeleid gebaseerd op
 - ⌘ Natura 2000 Programma (Vlaanderen)
 - ⌘ Managementplan Natura 2000 (SBZ)
 - ⌘ Soortbeschermingsprogramma (Soort)
 - ⌘ Managementplan (buiten SBZ) → instandhoudingsdoelstellingen of gebiedsgerichte doelstellingen inzake natuurbehoud

- Principes
 - ⌘ Doelgericht (taakstelling)
 - ⌘ Participatief
 - ⌘ Cyclisch (incl rapportering)
 - ⌘ Volledig (beheer & milieu)
 - ⌘ Haalbaar (gebudgetteerd)

22

Instandhoudingsbeleid

Natura 2000 Programma

- **Doel:**
 - ☞ graduele realisatie IHD
 - ☞ vermijden of stoppen van achteruitgang/verstoring
- **Inhoud:**
 - ☞ Taakstelling → Tegen 1/1/2019 ook buiten SBZ
 - ☞ Acties voor realisatie taakstelling
 - ☞ Actoren die bijdragen
 - ☞ Budget (geraamde uitgaven incl. flankerend beleid)
- **Doorwerking:**
 - ☞ Kader voor Managementplannen Natura 2000
 - ☞ Kader voor beleidsevaluatie en begroting
 - ☞ Kader voor rapportering inspanningen aan EC

Natura 2000 Programma

- Voorbereiding: agentschap + evt werkgroep
- Overleg: Vlaamse stuurgroep
 - ☞ Taak:
 - Voortgangsbewaking Programma
 - Advies Managementplannen Natura 2000
 - Aanbevelingen beleidsmatige problemen
 - ☞ Samenstelling:
 - ANB
 - INBO, VLM, VMM – en zij moeten SO maken
 - Leden MINA-raad
 - Andere administraties als ze een SO maken
 - VVP en VVSG als ze een SO maken

25

Natura 2000 Programma

- Goedkeuring: Vlaamse regering
- Rapportage:
 - ☞ aan Vlaamse regering
 - ☞ minstens tweejaarlijks
 - ☞ socio-economische impact
 - ☞ focus natuurbudget en impact andere natuur
- Herziening: zesjaarlijks op basis van realisatie en eventuele wijziging IHD

26

Managementplan Natura 2000

- **Doel:**
 - ☞ graduele realisatie IHD per speciale beschermingszone
 - ☞ vermijden of stoppen van achteruitgang/verstoring
- **Inhoud:**
 - ☞ taakstelling (oppervlaktebalans)
 - ☞ acties (inspanningsmatrix)
 - ☞ zoekzones & actiegebieden (richtkaart)
 - Geen betekenisvolle verslechtering of achteruitgang van vegetaties en soorten van regionaal belang (lijst) door realisatie boshabitats
- **Doorwerking:**
 - ☞ kader voor actief beleid (beheerplannen, beheerovereenkomsten, subsidies, verwerving, ...)
 - ☞ kader voor passief beleid (passende beoordeling)

27

Managementplan Natura 2000

- **Vorbereiding:** agentschap + evt werkgroep
- **Overleg:**
 - ☞ Vlaams: Vlaamse stuurgroep – zie hoger
 - ☞ Lokaal: Overlegplatform
 - Taak
 - Voortgangsbewaking Managementplan Natura 2000
 - Initiëren en opvolgen overleg acties
 - Samenstelling: overheden en sectoren die acties opnemen
- **Goedkeuring:** Vlaamse regering of gemachtigde
- **Rapportage:** minstens tweejaarlijkse toetsing planversies aan dwingend deel taakstelling
- **Herziening:** zesjaarlijks op basis van realisatie, eventuele wijziging IHD en Natura 2000 Programma

28

Verankering sterkste schouders

- Verplichting tot uitvoeren van instandhoudingsmaatregelen blijft – nu concreter en duidelijker.
- Centrale rol realisatie:
 - ☞ Administratieve overheden
 - ☞ Beheerders die aankoopsubsidies krijgen
- Verwerving door ANB en terreinbeherende verenigingen → % aankoop ifv IHD wordt verankerd
 - ☞ 85%, resp. 75% op jaarbasis gericht op IHD
 - ☞ Overige 25% verenigingen: niet op percelen in beroepslandbouwgebruik

29

Decreet: Witboek

- Witboek interne staatshervorming – doorbraak 64
 - ☞ Bosgroepen en Regionale landschappen
 - bevoegdheid provincies
 - huidige opdracht blijft behouden
 - ☞ Tekst opgemaakt in overleg met provincies, bosgroepen, regionale landschappen, kabinet en ANB

30

